

ningen i rolig og normal Gang, dernæst at lægge sit Budget med det Formaal for Øje, saa vidt mulig at begrænse Stigningen i Udgifterne, og endelig at søge at finde Midler til at skaffe forøgede Indtægter. Det Finanslovsforslag, som nu er vedtaget af Folketinget, viser, at det ikke er lykkedes at naa til at bringe Balance for det kommende Finansaar. Men jeg vil dog ikke undlade at fremhæve, at Behandlingen i Folketinget har været præget i ikke ringe Grad af større Sparsommelighed, end Tilfældet har været i tidligere Aar. Der har været vist en ikke ringe Resignation over for Krav om ny Udgifter. Men ganske vist, der behøves en vis Øvelse, inden man bliver Mester i Sparsommelighedens Kunst; det er lettere og hurtigere at forøge sine Udgifter end at begrænse dem.

Indtægtssiden viser paa dette Finanslovsforslag omtrent 69½ Mill. Kr., hvoraf de egentlige Indtægter ere henimod 68½ Mill. Kr., medens Forbrug af Formue og Stiftelse af Gæld giver 1 Mill. Kr. Udgifterne ere henimod 75 Mill. Der er altsaa et Underskud paa 5½ Mill. Kr. Af de opførte Udgifter er der imidlertid følgende, som efter allerede bestaaende Love skulle dækkes ved Statslaan: Først Udgifterne i Henhold til Loven om Laan til Landarbejdere 2 Mill., dernæst Udgifter til private Jernbaneanlæg iflg. Lov af 8de Maj 1894 1,637,000 Kr.; hertil kommer endvidere Jernbaneanlæg i Henhold til Lov af 27de April 1900, til hvilke Udgifterne ere forudsatte helt eller delvis at skulle dækkes ved Statslaan, 1,340,000 Kr. Tilsammen udgøre disse Udgifter et Beløb af 5 Mill. Kr., hvilke altsaa ere bestemte til forlods at dækkes af det Statslaan, som blev optaget i Efteraaret. Det Underskud, som derefter bliver tilbage, er ½ Mill. Kr. Dette Underskud vilde i og for sig ikke være synderlig afskrækkende, hvis det kunde anses for at være forbigaaende. Mindre tiltalende bliver det naturligvis, hvis man har at gaa ud fra, at dette Underskud skulde blive permanent eller endogsaa blive forøget.

Jeg skal nu gøre nogle Bemærkninger med Hensyn til Enkeltheder paa Indtægts- og Udgiftssiden, idet jeg særlig sammenholder det foreliggende Forslag med den for det nu løbende Finansaar vedtagne Finanslov. Hvad Indtægtssiden angaar, viser den en næsten fuldstændig Overensstemmelse med Budgettet for det løbende Finansaar. Finansloven for Aaret 1901—02 viser en Indtægt paa §§ 2—8 af

68,300,000, medens Forslaget for 1902—03 har en Indtægt af 68,440,000 Kr., altsaa 140,000 Kr. mere. De indirekte Afgifter ere budgetterede med 300,000 Kr. mere end for det løbende Finansaar. Statsregnskabet for 1900—01 viser et Udbytte af de indirekte Afgifter paa 51,188,000; der er altsaa for næste Finansaar opført omtrent 250,000 mere, end de indbragte i 1900—1901. Dette er forhaabentlig ikke for højt anslaaet. Der var i 1900—1901, som før bemærket, en Nedgang i Toldindtægterne, og dette fortsattes i det løbende Finansaar med en ikke ubetydelig yderligere Nedgang, navnlig i de første Maaneder. Men dette har rettet sig en Del i de senere Maaneder. Den sidste Opgørelse, som er fra ultimo Februar, viser, at Mindreindtægten mod i Fjor er nedbragt til omtrent 165,000 Kr. Dette tyder altsaa paa, at der er et Omslag i Henseende til Udbyttet af de indirekte Skatter i Vente, og dette vil for saa vidt ogsaa stemme med Erfaringen, som det er meget sjældent, at en Nedgang i Udbyttet af Toldindtægterne har været længere end et Par Aar i det højeste. Imidlertid: at regne paa nogen stor Bedring, er der ikke synderlig Anledning til, men der er i hvert Fald Grund til at antage, at det budgetterede Beløb vil gaa ind. Hvad derimod Statsbanerne angaar, ser det noget ringere ud. Endnu i Aaret 1899—1900, altsaa kun for 2 Aar siden, havde vi et Driftsoverskud paa 2½ Mill. Kr. Det sank saa i det sidst afsluttede Finansaar pludselig ned til ¼ Mill. Kr. En særlig Grund dertil var, som man vil erindre, de meget høje Kulpriser det Aar. Nu i indeværende Finansaar havde der været Haab om, at Udbyttet skulde bedre sig. Men Forholdet er desværre lige det modsatte, idet der efter al Sandsynlighed vil blive endogsaa et ikke ringe Underskud paa Driften af Statsbanerne. Jeg maa dog i denne Anledning tilføje, at der herved er at tage i Betragtning for det første, at der som ny Udgift i Aar er tilkommet omtrent 400,000 Kr. i Henhold til Lov om et midlertidigt Lønningstillæg, endvidere, at der paa indeværende Aars Statsbaneregnskab er opført et betydeligt Beløb til Anskaffelse af rullende Materiel, som har været bevilget tidligere, men som først er kommet til Udgift i Aar. Men selv bortset fra disse ny eller ekstraordinære Byrder er der ingen Tvivl om, at en væsentlig Anledning til Nedgangen er en Stagnation i Trafikken. I hvilket Omfang man tør haabe, at dette vil bedre sig i det kommende Finansaar, er